IX. évfolyam. Celldömölk 1913 junius 15. 24 szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP.

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Czelldömölkön.
Ide intézendők a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennemü pénzilletékek.

Pályaválasztás.

(Iskolaév végén.)

Irta: Farkas István.

Nemsokára ismét egy évi müködéséről kell számot adnia a diákregimentnek. Nehéz napok következnek egy-két hét mulva s lázas munkában állanak az igazi urak: az iskolák napszámosai. Igazi urak, kik az élet nehézségeit még nem ismerik; akiket a sors még nem vitt el az édes szülői háztól sehova, akik eddig csak agyukat müvelték s előkészültek egy nehezebb, tövisesebb utra: az élet utjaira.

Vannak diákok akik most kezdik ezt az életet. Egy rövid hónap, néhány vizsga és kész az ugynevezett jövő: ugy gondolják. Ah, de mennyire csalódik a legtöbbje az ilyetén gondolkodóknak.

Jelen sorok irója is volt diák, sokáig. Bele hatolt abba a remek életbe két kézzel, ismeri hát mindazt, amit — minden diáknak ismernie kell.

A legtöbb ember, aki boldognak mondhatja magát, hosszu, tövissel telehintett uton jutott el ahhoz a boldogsághoz. Nehéz becsületes munka árán az a boldogság; és az, aki birta s akarva választotta azt a munkát, kivétel nélkül boldogul.

Az emberiség tanulórésze legroszszabb korszakát éli most. Ha visszaképzeljük magunkat a mult század dicső napjaiba, fájdalommal kell tapasztalnunk, hogy mennyit változott azóta a világnézet, mennyivel több küzdésbe kerül most az a kenyér s végül, hogy bomlik lassan-lassan az erkölcsi rend az egyes osztályokban.

Ma, mikor a munkásság szorgalmas kezeit használhatatlanná teszi a gépkerék, a gőz, a benzin, ne csodálkozzunk, ha uton-utfélén kell találkoznunk olyanokkal, akik jobb sorsra érdemesebbek. Nincs már az a felfogás, hogy szegény ember is lehet okos; ma csak az tanulhat, akinek birják a szülei s nem az, aki tovább tanulni képes; a pénz dominál, — ahol van — s nem az ész, a képesség, tehetség.

Nézzünk végig a katonaosztályon. Kizárt lehetetlenség egy igazi talentumnak, aki huszár, tüzér, szóval lovasnak készült egész életében — hogy érvényesülhessen, ha nem gróf, báró, nemes vagy gazdag földesur fia. Szociális szempontból nézve lehetetlen állapotnak tartanók ezt a mai korban. De ha azt tekintjük, hogy a kasztrendszernek — csökkentett mértékben ugyan — de mégis fenn kell állania a különböző társadalmi osztályok közt, némi megnyugvást kellene találnunk ebben a rendszerben.

De ez még érthető volna. Nem érthető ellenben az, hogy miért nem pártolják manapság a tanult embereket? Volt alkalmam már oly egyéneknek e nehéz kérdést felvetni, akiknek tulajkonképeni hivatása ily természeti titkokra fényt vetni.

S lehet, hogy igy van; annyi tény, hogy ma nem érdemes a rendes középiskoláknál magasabb intézetet látogatni, miután olyan, aki azt elvégezte, elég, sőt tulsok van. Csak az tanuljon tovább, aki igazán ritka, biztos talentumot érez erre. S akkor is, ha csak lehet, kereskedelmi vagy ipari szakra készüljön. Sajnos, az egész ország csak hivatalsereg, okos, tudatlan, mind. S csak az megy nálunk iparosnak, aki nem birja a tanulást. Kereskedő meg épen csak az, — legtöbb esetben — aki már egyáltalán nem akar tanulni!

Mily rendetlen, felforditott helyzet ez!

Egy szülőnek van — mondjuk három gyermeke. Az egyik jól tanul; elvégzi a polgári iskolát s akkor kétfelé is ágazik az ut: mehet gimnáziumra, kereskedelmi iskolára tanulni. Ja, a latin s a görög nehéz tantárgyak . . . fizika, algebra . . . odaadják a kereskedelmi iskolába. »Majd csak boldogul!«

A szülő nem gondolja meg azt, hogy ott meg a francia név hallatára esik kétségbe és izzad vért a legtöbb diák. De ez a lépés jó volt.

A fiu tanul, fárad szorgalmasan és végre-valahára, igen sok költség után (itt sok a tandij 80—360 K között) leteszi az érettségit.

A távirókisasszony.

Irta: Farkas István.

Ötven koronát adtak és utilaput kötöttek a talpamra, azután pedig ugy kirugtak az ajtón, hogy a tulsó árokban szedtem össze magamat.

Ötven korona! Ez óriási pénz! Ezzel bejárhatom az egész világot!

Annyi bizonyos, hogy már igen éhes voltam. Hazulról már egy teljes hónap óta elmentem világot nézni 4 koronával. Volt 4 koronám és mire ide, e szép városba értem, mégis 11 koronám maradt, közben még jól ettem és ittam mindenütt. Volt egy fényképezőgépem, melynek nem volt lencséje, ezzel kaptam le egymás után a jószivü falusi plébános urakat s mindenütt kijárt egy-egy jó ebéd a szegény vándordiáknak, amolyan fáintos káposzta, vagy répa tele hussal.

Amint fáradtan ballagok az országut szélén, egy verklist veszek észre, aki édes álomba merülve szunnyadozik az egyik fa hüvös tövében. Meleg volt. Fölötte a sürgönydróton ijedt fecskepár csicsereg s távolról elhalóan hallik ide egy cséplőgép bugó moraja. Illatos volt a levegő a kazlakba rakott szénától, a nap pedig sütött, mintha csak kemence lett volna.

S a szegény vándor csak pihent. Álmában talán valahol fennt a kárpátok bércei közt verklizett az ő szerelmetes tót hazájában, avagy talán királyfi volt . . . de akkor csak nem verklizett . . .

Megállek előtte. Kabátomat levetettem izzó vállaimról s gondolkodva néztem a szegény álmodót. Ah! Nekem is oly jól esne a pihenés . . . .

Gondoltam egyet. Pénzt szerezhetnék, — ha ellopnám a verklit mellőle, — azaz ne mondjuk »lopnám«, hanem egyszerübben: én verklizném, a tót helyett. De hát mit csinálna, miből éne a tót, honnét szerezné a krumplit?

Hirtelen eszembe jutott egy jó terv: veletartani a tóttal. De hogy próbáljam ki ezt az embert, hogy becsületes és nem valami veszedelmes csirkefogó?

A közvetlen szomszéd fa alá feküdtem s elővevém pénztárcámat, egy koronát hagytam benne. A többit, — nem volt olyan rettenetes sok — zsebrevágtam, a tárcát, mely véletlenül »majdnem« uj volt, oda tettem mellém s vártam.

Hátamra feküdtem s lehunytam fáradt szemeimet. Egy jó háromnegyed óra mulva az ipsze felkelt, megvizsgálva verklijét s vállára vetve rozzant szerszámát, elindult. Egyenest arra tartott, ahol én feküdtem s majdnem elhagyott már, mikor hortyogásom felkeltette figyelmét.

Kissé felnyitottam szemeimet s legnagyobb csodálkozásomra eddig eltakart arca oly ismerősnek tünt fel előttem. Mintha ezt az arcot láttam volna valahol. No de csitt.

A verklis miután egy darabig nézett, óvatosan átlépte a kőhalmazt, mely előttem az országuton hevert s lassan mellém lépett. De csoda történt. Nem nyult a pénz után,

Boldogan öleli a szülő keblére »végzett« fiát, aki immár urszámba megy! De néhány nap mulva kezdi azon törni a fejét, hogy hát mi is lesz tovább! A fiu mindenáron tovább szeretne tanulni, de nem mint akadémiai hallgató, hanem mint kereskedősegéd!

S ez fáj a szülőknek. Pedig a fiu megigéri, hogy teljes szorgalmával rajta lesz, hogy mielőbb érvényesülhessen. Nem, nem lehet! Ily »magas« tanulással, érettségivel kereskedősegéddé lenni! Közben akad egy hely vagy törvényszéknél, adóhivatalnál: lehet kérem: adóhivatali díjnok! S később kinevezett számtiszt!

S a szegény fiunak be kell adni a derekát, mert ott ur lehet. De már a második hónapban kiteszik, mert munkája használhatatlan. A kétségbeesett apa fühöz-fához kapkod, mert a gyerek nem marad sehol: s végre, évek után szabad kezet enged fiának, de akkor már késő, itt a katonaság, mire állást kezdhet 21—22 éves.

Ilyen emberből lesz a legzüllöttebb alja az emberiségnek!

A második fiu szintéu jól tanul. Ez nem enged: polgári vagy 4 gimnázium, reál után elmegy lakatosinasnak, elvégzi az ipariskolát s feltéve, hogy szerencsés: néhány év mulva önálló ur, gazdag mester s örül az életének.

A harmadik fiu csintalan, pajkos; tanulni egyáltalán nem szeret s szintén hajlama van az iparossághoz. Ezt készséggel adják erre a pályára: s mi a vége, nem boldogul, ha mindjárt felszabadul is, mert nem érti a dolgát.

Ilyenek a helyzetek nálunk. De nemcsak itt, ebben a körben, hanem az egész társadalomban is nehezen boldogulhat mindaz, aki nemtörekvő, vagy akit szándékában meggátolnak. S főleg, kétszeres buzgalmának kell érvényt adni a vagyontalannak!

A katonaság — a mai viszonyok közt — rossz pálya olyannak, aki nem a magasabb körökből származik.

A fizetés kevés, az előrehaladás nehéz, tehát annak, aki hazulról sincs támogatva, igen nehéz, majdnem lehetetlen a boldogulás. Ott nagy nevek dominálnak, nem szegény talentumok. Van ugyan kivétel, de legfeljebb háborus világban, ahol az kitünni tud. Mi az 160—200 korona egy hadnagyi ranghoz képest? Megélni lehetne belőle, de a tisztek — hisz tudjuk — fölibe helyezik magukat hasonló stádiummal rendelkező polgári egyéneknek s szórják a pénzt — marokkal.

Aki polgárit, gimnáziumból 4 osztályt végzett s csak némi kedve is van hozzá, annak nem lehet jobbat ajánlani, mint az *ipari* pályát. De feltétlen ambició, törekvés kisérje figyelmes munkásságát, mert ott többet lehet, sőt kell tanulni, mint bármily pályán.

Hazánk — sajnos — rendkivül elmaradt ipari tekintetben. Mig más ország (mondjuk Anglia, Németország) minden reményét ugy iparába, mint kereskedelmébe fekteti, addig nálunk inkább fekete zsakettba öltözik a végzett tanuló s fennen sétálja végig a korzót és a — napot, ahelyett, hogy ott a gépek, üllő és kalapács társaságában forgolódnék. Utóbbi időben kezd ugyan lendületet venni az ipar, de ez elenyésző, ha Anglia, de főleg Németország ijesztő növekvését látjuk. Az Egyesült-Államokban 8,960.800 lakatos, 8,808.000 gyáriparos és villanyszerelő, 368.600 mechanikus működik. Az ambiciós ifju bármely gyárban talál alkalmazást s habár fáradtságos évek várnak reá, de előbb-utóbb szerencsés lesz.

(Vége köv.)

Elvi kijelentés. A földmivelésügyi miniszter a vármegyéhez intézett leiratában határozottan kijelentette, hogy a szeszgyárak nem tartoznak telepengedélyezési eljárás alá.

HIREK.

A király koronáztatásának 46 évfordulója alkalmával mult vasárnap a helybeli apátsági templomban ünnepélyes istentisztelet volt, amelyen az egyes hivatalok képviselői és a tanulóifjuságon kivül sokan vettek részt a hivek közül is. A mise végén a Hymnust énekelte az iskolásgyermekekkel együtt a megjelentek serege.

Kinevezés. Somogyi Aladár helybeli szolgabirót az igazságügyi miniszter az itteni járásbiróság ügyészi megbizottjának állandó helyettesévé nevezte ki.

Évzáró vizsgálatok. A helybeli róm. kath. elemi iskolák évzáró vizsgálatai tegnap a következő napokra állapittattak meg: *jun. 16-án.* délelőtt a fiuiskola minden osztályában; *junius 17-én* délelőtt a leányiskola I. II. III. osztályaiban, délután IV. V. VI. osztályaiban; *junius 18-án* délelőtt 9 órától kezdődőleg ovoda. *Junius 21-én* reggel 8 órakor ünnepélyes Te Deum . . . , utánna Értesitőosztás és a tanév ünnepélyes befejezése.

Hymen. Kedden délután 4 órakor tartja egybekelési ünnepélyét Böjtös Pál ev. tanitó Sipkovits Ilonka kisasszonnyal a gergelyi ág. hitv. ev. templomban.

Zászlószentelés. A nemeskocsi önk. tüzoltóegylet folyó hó 29-én tartja zártkörü táncmulatsággal egybekötött zászlószentelési ünnepélyét. A zászlóanya tisztét Fülöp Lajos ottani földbirtokos neje, szül. Bozzay Zsófia vállalta el.

Térzene városunkban. A sárvári önk. tüzoltó-egylet ritünően szervezett 16 tagból álló fuvózenekara ma délután 4 órakor városunkban a Szentháromság-téren, 6 órakor pedig az állomás előtti téren térzenét rendez. A zenekar azután a Griff szálló kerthelyiségébe vonul s ott fog zeneestélyt adni.

Baleset. Kenessey Gábor helybeli segédmozdonyvezető a héten Szombathelyre utazott mozdonyával. Az ottani fűtőházban Kenessey balkeze odaszorult a mozdony rudágy-kengyele és a hajtórud feje közé. A mozdonyvezető egyik ujja szétzuzódott.

---

hanem a saját zsebjei tömkelegéből kikotorászott egy kis csomagot, felbontotta s egy fényképet vett ki belőle. Egy darabig nézte, hol azt, hol az én arcomat s mikor véletlenül felém forditotta a képet, hát én magam voltam rajta.

Most már tudtam, kivel van dolgom. Egykori iskolatársam, Abaffy Sanyi állt előttem, akivel két teljes évvel ezelőtt jártam felsőbe, azután én Selmeczre, ő Keszthelyre került. Emlékezem rá, évzáró majális után nyomtam kezébe a képet, mikor sirva csókoltuk meg egymást s énekeltük, hogy

»Ballag már a vén diák tovább!«

Akkor elbucsuztunk s azt hittük, hogy örökre. S ime ez a cudar sors ismét összehozott a legjobb, legigazabb barátommal. De mennyire megváltozott! Két hosszu év! Akkori leányos, sima arcán a gondok nyomai latszottak, legényes bajusz éktelenkedett finom hajlásu sasorra alatt s napsütött barna ábrázata egész elütött akkori szelid tekintetétől. De egy, amiért az Enyedi leányok annyira rajongtak: kék szemei most is ártatlanul tudtak reámtekinteni s ki sem sejtette volna, milyen nagy csibész lakozik ebben a főuri gyermekben! Puha, szénfekete haja hosszura megnőtt vándorlása alatt, biztos nem volt pénze megnyiratkozni.

S ő — mialatt agyamban mint a villám keresztül futott ennek az érdekes gyereknek egész élete, — csak bámult.

— Ez mégis a Pista.

Nem keltett fel. Odaült mellém s széles karimáju tót kalapjával igyekezett a napot szemeim elől eltakarni.

Hirtelen meglátta mellettem a pénztárcát.

— Ez a kölyök még most is olyan, amilyen akkor volt . . . suttogá s odanyult, hogy eltegye akkorig a pénzt, mig felébredek.

Csak ezt vártam. Felugrottam, megragadtam a gallérját.

— Csibész gazember, most meg vagy! — Orditottam, ahogy torkomból kifért. Közben a nevetés már a torkomat csiklandozta, de igyekeztem rendőri arcot vágni, hogy megijedjen.

Szegény gyerek, hogy megijedt! Ő is felugrott, de olyan szerencsétlen módon, hogy válláról leesett a verkli s akkorát szólt, mintha lőni akart volna. De ez hagyján! A kabát zsebéből egy üveg pottyant ki, tele jó illatos Ermellékivel s az üveg nyaka ép egy szemtelen bazaltdarabra esvén, elhasadt s a drága nedü folyni kezdett belőle.

De bizony, akkor én is elereszettem a Sanyi nyakát s inkább az üveg nyakát ragadtam meg olyan vaskezekkel, hogy sehogy se tudott kiszabadulni addig markaimból, mig csak — volt benne bor.

Jó kedvem támadt. Ismét ráförmedtem a megszeppent tótra:

— Adod ide a pénzemet? Te zsivány, most vetted fel épen.

— Csak . . . csak m . . . mig felkkell, a . . . akkarttamm . . .

— Ide vele — szóltam — aztán jössz velem a csendőrökhöz . . .

— De . . . de . . .

(Folyt. köv.)

Közgyülés. A kemenesaljai ág. hitv. ev. tanitóegyesület folyó évi junius hó 10-ik napján tartotta tavaszi közgyülését Czelldömölkön, az ev. iskola termében Koczor Márton alsósági tanitó elnöklete alatt. Koczor Márton megnyitó beszédében megemlíti, hogy az elmult iskolaév, amidőn iskoláink mindenben az uj tantervhez alkalmazkodtak, fokozottabb szorgalmat, nagyobb körültekintést igényelt a tanitóktól, de — amit örömmel állapit meg, — egyházmegyénk tanitósága nem riadt viszsza a munkától s derekasan igyekezett a reá háramló kötelességének megfelelni, mit az iskolákban elért szép eredmény tanusit. Beszéde további folyamán megemlékezik azon veszteségről, mely tanitóegyesületüket Cser Lajos, kemenesmihályfai tanitó, egyesületi pénztáros halálával érte, Az elnöki megnyitó elhangzása után Oswald Sándor alsósági tanitó, méltatja Cser Lajosnak, mint jó barátnak, szerető kartársnak, szorgalmas, buzgó tanitónak érdemeit s inditványa folytán a gyülés Cser Lajosnak emlékét jegyzőkönyvében örökiti meg. Az 1914. évben tartandó zsinatra képviselőül Sas István somogysurdi tanitót, a dunántuli ág. hitv. ev. egyházkerületi tanitóegyesület elnökét választotta meg. Munkát olvasott Németh Vilmos barlahidai tanitó a »Szabadakarat neveléséről.« Szórády Dénes czelldömölki tanitó az »Eötvös alap« intézményét ismertette s ajánlotta annak pártolásul kartársainak figyelmébe. Az elhunyt pénztáros helyett Gindli János kemenesszentmártoni, ellenőrnek pedig Wéber Gyula vönöczki tanitó választatott meg. Olvastatott a pénztári és könyvtári jelentés. Az esperességi gyülésre Hajnal Endre alsókáldi tanitó küldetett ki képviselőül. Az őszi közgyülés helyéül Alsólendva tüzetett ki. Gecsényi Lajos alsólendvai tanitó fog gyakorlati előadást tartani.

Testvérek harca. Kemenesmihályfán a héten Nagy József ottani gazdának két fia összeszólalkozott egymással. A felett vitatkoztak, hogy majdan mindegyikre mi jut az apai örökségből. Végre már annyira vehemenssé vált a vita, hogy az egyik nyomatékos argumentumot ragadott kezébe. Erre a másik sem maradt tétlenül és ugy ellenekelték egymást, hogy mindegyikhez orvost kellett hivni. Ilyen a hagyományos jó magyar testvérszeretet.

Felvétel tanitóképző-intézetbe. A felsőlövői ág. h. evang. tanitóképző-intézet I osztályába a jövő 1913/14. tanévre 20 növendék vétetik fel. A felvétel kérésekor születési, iskolai (a közép- vagy polgári iskola IV. osztályáról,) orvosi és ujraoltási bizonyitvány küldendő be. A II. osztályba 10 tanuló vétetik fel; a III. és IV. osztályba csak kifogástalan magaviseletü és jó előmenetelü növendékek vétetnek fel esetleg. Az intézettel kapcsolatos internátusban összesen 25 szorgalmas és jómagaviseletü növendék helyezetik el, akik a teljes ellátásért havi 24 K át fizetnek. A felvétel iránti kérvények a felsőlövői evang. tanitóképzőintézet iskolai kisbizottságához [illegible] az igazgatósághoz.

Kertmegnyitás. A Korona-szálló kerthelyiségének kizöldült lombjai hivogatólag bólongatnak. Domokos Ignác, a szálló uj bérlője most már teljes munkát végzett, amennyiben nemcsak az épületek renoválásával készült el, de az elhanyagolt kerthelyiséget is rendbehozatta ugyannyira, hogy már csak a megnyitásra vár. Ez is megtörténik a jövő vasárnap, vagyis f. hó 22-én. Az ünnepélyes megnyitás kiváló szórakoztatásokat igér a közönségnek. Nevezetesen a zenét Árvay Flóri bandája szolgáltatja, melyre bizonyára reggelig tartó tánc kerekedik. A hölgyvendégek mindegyike dijtalanul kap egy csinos legyezőt, ezenkivül pedig sok értékes, disz- és hasznavehető tárgy fog ingyenes kisorsolás utján a közönség között kiosztatni. Mindehhez hozzájárul még a konfetti- és szerpentincsata, a kiváló konyha, meg, — és ez a fődolog — a kitünő bor. Domokost ugy ismerjük, mint aki nagymestere az ilyszerü mulatságok rendezésének és aki szerfölött nagy gondot fordit vendégeinek mintaszerü kiszolgálására. E kertnyitás keretében történik egyszersmind az üzletnek ünnepélyes megnyitása is és igy kétszeresen nagynak és sikeresnek igérkezik ez az ünnepély.

Mozi. Tegnap este szépszámu közönség jelenlétében érdekes mozielőadás tartatott, mely ma délután 6 órakor és esti fél 9 órakor ismétlődni fog. Az érdekes műsor slágerdarabja az *Autó-apacsok*, mely terjedelménél fogva három felvonásban mutattatik be. A többi számok, mint: *Gaumont ujság*, *Hallgatóság kerestetik*, *Csak anyóst ne*, *Polidor (Pali) első öllönye*, mindmeganyi humoros és nevettető. A belépőjegyek árai mérsékeltettek 70. 50. 40. 30 és 20 fillérre. Jövő szombaton és vasárnap ismét lesz előadás uj műsorral.

tartósága, rugékonysága, eleganciája utolérhetetlen

Szélhámosság. Pető Mihály [illegible] lakós már csaknem 15 évet töltött a fegyházban, mely pihenés csak arra való volt neki, hogy ujabb szélhámosság felett törje a fejét. Még csak mostanában szabadult ki az aradi törvényszék börtönéből, de onnan már kész tervvel lépett ki a szabad levegőre. Először Mórocz József (kamondi) rigácsi lakosba beszélt egy gyönyörü mesét, melyre aztán tőle 10 korona srófolt ki. Aztán Mórocczal befogatott kocsijába, hogy Sümegre vitesse magát. Útközben esernyőjét leejtve, megkéri a gazdát, hogy szálljon le érte. Mórocz ezt megteszi, Pető pedig belevág a lovak közé s eltünik. Ahova beér a fáradt fogattal, más fuvarost fogad, a sajátjának hitt fogatra pedig kölcsönt vesz valamely ürügy alatt. Az uj fuvarost pedig a leejtett pipájáért szállitja le. Persze ennek a kocsijával is elvágtat s ahova érkezik, kölcsönt vesz rá s egy harmadik fuvarossal tovább utazik. Talán még most is üzi ezt a fortélyt, de viszont a csendőrség is üzi őt és valószinüleg rövid idő alatt hurokra kerül a jómadár.

Tüz Alsómesteriben. Szerdán tüz ütött ki Horváth János portáján. A háza fogott tüzet. A nagy szárazságban hiába való volt minden oltási kisérlet s igy teljesen le is égett. Gondatlanság okozta.

Börtönre itélt gyilkosok. A bor mindig rossz tanácsadója az embernek s ezt most már tudják Rosta Kálmán, Rosta Jenő és Rosta Károly, ugyszintén Eszter Márton és Eszter Sándor nagysimonyi legények is. De addig nem tudták, mig a baj meg nem történt. Még a sorozáskor, márciusban történt, hogy Rosta Kálmán és Eszter János betértek a korcsmába. Mikor a bor feltüzelte őket, belekötöttek Somogyi Sándorba s vele parázs verekedést rendeztek. Csakhamar megjelent a helyszinen Somogyi sógora, Vajda Lajos is, aki arra törekedett, hogy szétválassza a verekedőket. Nemes szándékáért azonban életével lakolt, mert a támadók segitségére érkezett Rosta Károly és Jenő, valamint Eszter Sándor nem tudták hirtelenében felismerni a helyzetet és Vajdát, a békitőt agyonverték. A szombathelyi kir. törvényszék esküdtbirósága folyó hó 6 án tárgyalta az ügyet, melynek eredményeként a Rosta testvéreket és Eszter Mártont másfél, Eszter Sándort pedig egy évi börtönre itélte. Eszter János nem találtatván bünösnek, felmentetett.

Tánctanfolyam. Weszely Pál okl. táncztanár julius hó 1-én Győrből városunkba érkezik s itt a Griff-szálló nagytermében tanfolyamot nyit.

Országos vásár. Vasszécseny község elöljáróságának értesitése szerint az ottani országos kirakodó- és állatvásár f. hó 17-én, kedden fog megtartatni. A vasuti és marharakodó állomás közvetlenül a vásártér mellett van.

Eladó hintó. Egy jókarban levő félfedelü hintó eladó. Érdeklődőknek felvilágositást lapunk szerkesztősége nyujt.

Iskolai hiradás. A szombathelyi áll. seg. közs. felsőkereskedelmi iskolába való felvételek szigoruan betartandó miniszteri intézkedésre csakis a tanév végével, azaz julius első 3 napján fognak eszközöltetni; szeptemberben tehát csak kivételesen, kellőleg indokolt esetekben lehet, ha még hely van beiratkozni. Erre a t. szülőket nyomatékosan figyelmeztetjük. Julius 1-én csakis helyben lakó szülők gyermekei vétetnek fel. 2. és 3. napján a vidékiek jelentkezhetnek. A felvételkor születési bizonyitványt és középvagy polg. iskola IV. osztályáról szóló bizonyitványt kell felmutatni. Gimnazistáknál a latinnyelvből való bukás nem számit. Tandij egész évre 100 korona, mely 4 részletben is fizethető. Akiknek kevesebb az elégségese mint a jó és jeles érdemjegyük száma, tandijmentességért folyamodhatnak. Az igazgatóság

Szombathely díszben. Ma, amikor Szt. Márton püspök ereklyéit meghozzák, vármegyénk székvárosa ünnepi díszben úszik. — Oly impozáns, amellett kegyeletes és megható ez a magasztos ünnep, aminőt ismételve állítjuk, Szombathely talán eddig még soha sem látott. Városunkból és járásunkból ezeren és ezeren siettek részt venni és bizonyosak vagyunk róla, hogy a résztvevők kedves és elfelejthetetlen emlékekkel térnek vissza otthonukba.

Meghívó. A Vasvármegyei Tüzoltó-Szövetség 1913. évi junius hó 29-ik napján d. e. 10 órakor Körmenden a hercegi vár lovardájában tartja XXIII. évi rendes közgyülését, kapcsolatban a körmendi önk. tüzoltóság jubiláris díszgyülésével, melyre Vasvármegye összes szervezett tüzoltó-testületei, valamint a tüzoltóügy iránt érdeklődők tisztelettel meghivatnak. A közgyülést megelőzőleg reggeli 8 órakor a városháza tanacsterében a választmány fog ülést tartani, amelyen az ügyvezetés körébe tartozó jelentéseken kivül a közgyülési tárgyak is elő fognak készittetni. E választmányi ülésen való megjelenésre a t. választmányi tag és ker. tüzr. felügyelő urak felkéretnek. Szombathely, 1913. junius hó 1. Herbst Géza alispán, szövetségi elnök, Illés Antal táblabiró, helyi elnök, Barabás István, szövetségi titkár.

Kiadó üzlethelyiségek.

Czelldömölkön, a Kossuth L. utcában épülő emeletes házban

két utcai üzlethelyiség

kiadó f. évi augusztus hó 1-vel. Az üzlethelyiségek modern, kétoldali kirakattal biró bejárata acél görredőnnyel lesznek felszerelve. Érdeklődők szerkesztőségünkben nyerhetnek bővebb felvilágosítást.

Községi és körjegyőink kérelme a vármegyén kedvező elintézést nyert. — Ők ugyanis arról panaszkodtak, hogy a kisebb polgári peres ügyek költségeinek ezelőtt 32 évvel történt szabályozása a mai viszonyoknak épen nem felel meg. A közigazgatási bizottság elrendelte, hogy jövőben a jegyző napidija kisebb peres ügyekben 5 K. a segédjegyzőé 4, a községi biróé 2 K. az elüljáróság tagjaié 1 koronában állapittassék meg. Ami pedig a fuvardijakat illeti, a vármegye közigazgatási bizottság a jegyzők és községi tisztviselőkre is kiterjesztette a vármegyei többi tisztviselőkre megállapitott fuvardijakat.

Münchenből irják lapunknak, hogy a jun. 21-től 29-ig tartó, országvilágra szóló fényes ünnepen fogja egész Németország Vilmos császárt 25 éves jubileumán üdvözölni. A szövetséges fejedelmek már 16-an megjelennek Berlinben, hogy kifejezzék jókivánataikat a németek nagy császárának. A fejedelmek nevében *Lajos bajor regensherceg* fogja üdvözölni II. Vilmost, aki szintén beszédben köszöni meg az üdvözlést. — A jubileum reggelén a berlini népiskolák 7000 növendéke fölvonul a császári palota kertjébe és dalokat énekel a csaszári párnak.

Éjjeli telefon. Nagykanizsán három havi próbaidőre a kereskedelmi miniszter engedélyezte az éjjeli telefont. A próbaidő most lejárt és ennek eredményeként a miniszter elrendelte, hogy Nagykanizsán állandósitani kell az éjjeli telefonszolgálatot. Igy hát a modern haladás terén Nagykanizsa egy jó lépéssel sok városnak elibe került.

Segitség a tartalékosoknak. A félévig húzódó háborus állapot nyomasztolag hatott igen sok tartalékos családjara, sok család valósággal a tönk szélére jutott, mivel kenyérkeresőjétől meg volt fosztva. Ausztriában, ahol erről törvény intézkedik a tartalékosok családjait már jó régen kártalanitották. Nálunk erre most került a sor. A honvédelmi-miniszteriumban összeirták a tartalékosok családjait és a segitségre szorulók, mintegy ötvenezer család három millió koronát meghaladó összeget fognak kapni. A pénzügyminiszteriumban már folyik a kiutalványozás munkája és julius 1-jére minden reászoruló család megfogja a segitséget kapni.

Tüzoltószövetségi alelnök. Értesülésünk szerint a körmendi (junius 29.) tüzoltógyülésen Ajkay Zoltán helyébe Erődy Tamás gróf tüzrendészeti felügyelőt fogják a Vasvármegyei Tüzoltószövetség ügyvezető alelnöki állásra egyhangulag megválasztani.

Hétosztályu polgári iskola. Szombathelyen igen nagy az érdeklődés a polgári iskolának gazdaság-technologiai (iparműtani) irányban való továbbfejlesztése érdekében és innen mozgalom indult ki, hogy kisérletképen hét hétosztályu polgári iskola nyiljon meg Szombathelyen. A mozgalom élén Tarródy János polgári iskolai igazgató áll tanártársainak hathatós közreműködésével.

Ösztöndij. A soproni ipar és kereskedelmi kamara közgyülése a 600 koronás külföldi utazási ösztöndijra első helyen Bencze Lajos uraiujfalui illetőségü, jelenleg Berlinben dolgozó műszerészt jelölte.

Quary Leo ügyében a kir. ügyész az esküdtszéki tárgyaláson bejelentett semmiségi panaszt visszavonta, e szerint a fölmentő itélet jogerős.

Deák Ferencnek Miskolc városának és Borsodvármegyének közönsége a város főterén szobrot emel. A szobor három méter magasságu, álló bronzból öntött portré-szobra lesz a haza bölcsének és a három és fél méter magas kőtalapzaton elül egy, ugyancsak kőből faragott női alak szimbolizálja a nemzetet, amint meghajtja Deák Ferenc nemes alakja előtt lobogóját. — Az országos pályázaton a dijat Gárdos Aladár szobrászművész nyerte el s őt bizták meg a kivitellel is.

Fölterjesztések a kormányhoz. A soproni ipar és kereskedelmi kamara a fakartell ügyében, a gyujtógyár létesitési tilalom meghosszabbitásának föltétlen mellőzése érdekében és az uzsoratörvények a megváltozott pénzügyi viszonyok parancsolta módositása céljából fölterjesztéssel fordul a kereskedelmi kormányhoz.

Érdekes kongresszus. Érdekes és figyelmet érdemlő kongresszus volt Budapesten, f. hó első hetében. A művelt nemzetek leghiresebb könyvkiadó-cégeinek tulajdonosai és vezetői gyültek egybe a VIII-dik nemzetközi kiadói kongresszusra. Ez a kongresszus is, mint az előzők, több előterjesztéssel és javaslattal foglalkozott, amelyek a könyvkiadók anyagi és erkölcsi érdekeire vonatkoznak. Egyik legaktuálisabb tárgy a *pornografikus* (trágár) *irodalom elleni küzdelem* volt. A leghiresebb könyvkiadók hangoztatták, hogy egész szervezetükkel kell küzdeni a pornografikus könyv ellen, mert az ily könyv a legnagyobb ellensége a tisztességes könyvpiacnak. S különösen hangsulyozták, hogy nem elég csak az, hogy egyes államok törvényeket hoztak a pornografikus irodalmi termékek terjesztői ellen, hanem szükséges a törvény szigoru megtartása és annak ugyancsak szigoru végrehajtása.

Jóváhagyás. A vallás és közoktatásügyi miniszter a Dunántuli ág. h. ev. egyházkerületi tanitóegyesület alapszabályait helybenhagyta.

Állami közegészségügyi fölügyelőségek. Ha jól tudjuk, az országban Budapesten kivül még hat ilyen uj intézményt állitanak föl és pedig Szombathelyen, Pozsonyban, Debrecenben, Szegeden, Temesvárott és Kolozsvárott. A Dunántuli közegészségi fölügyelőség elnyerésében erős versenytársa volt Szombathelynek Kaposvár. Értesülésünk szerint a belügyminiszter szombathelyi közegészségügyi fölügyelővé Poszvék Lajos közegészségügyi segédfelügyelőt nevezte ki.

Iskolaügy. A vármegye közigazgatási bizottságának gyülésen jelentette a kir. tanfelügyelő, hogy az ostfiasszonyfai puszták részére állami iskola szervezteteett; azonkivül az állam Vassimonyiban egy kisdedóvót hajlandó szervezni, ha a község a kiöttött föltételeknek eleget tesz.

Meg nem engedett szokás. Akárhány helyen lehet látni, hogy reggel szobaszellőztetéskor az ágyiruhát kiteszik az ablakokba szellőzni. Ez a szokás disztelen és gyakran kellemetlen hatásu; amellett nincs is megengedve. Szombathelyen a rendőrség figyelme erre is kiterjed és egyik-másik asszonyságot a rendszabályokra ki is tanitgatja. És azt helyesen teszi, mert a nagyközönség ugy, mint egyesek akárhányan nem szivesen áldoztatják föl ápitusukat.

A kassai nagy gazdagyülés. A Magyar Gazdaszövetség tudvalevőleg folyó junius hó 18-án tartja az ezidei nagygyülését Kassán. Az ország egész gazdaközönsége rendkivüli érdeklődést mutat e nagygyülés iránt. Az ország minden vármegyéjében szervezkednek eme nagyarányu agrár-tüntetésre. A gyülést *Darányi* Ignác fogja megnyitni nagyhorderejü nyilatkozatokkal; mig a gyülés előadói Dessewffy Emil gróf és Meskó Pál lesznek. Ez a nagygyülés *hatalmas tüntetés lesz a mezőgazdasági vámvédelem mellett*, hogy a gazda-magyar társadalom a legenergikusabb módon kész megvédeni törvénybe fektetett jogait az osztrák gyárosok követeléseivel szemben.

Nincs pénz kulturára, vagy hát nincs arra annyi, amennyi kellene. A felsőlövői ág. ev. elemi iskola azzal a kérelemmel járult a kultura magyar királyi miniszteriumához, hogy az eddig Karner József volt ottani tanitó részére kiutalt évi 186 kor. tandijpótló állami segitést ezentul mint dologi tandijpótlást az iskolaföntartó részére engedje át. Mit tehetett volna mást a miniszter, ha már nincs rá fedezet, mint hát hogy az iskolaszék kérelmét visszautasitotta.

ÉPITKEZÉSHEZ

alkalmas erős

vasuti sinek

első árban eladók.

Sághegyi Bazaltbánya

pósta Czelldömölk.

Eladó motorkerékpár.

Egy két lóerős Puch-gyártmányu motorkerékpár teljesen jókarban olcsón eladó. — Érdeklődők szerkesztőségünkhöz forduljanak.

Pártoljuk az uj üvegest.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy egy nagyobb alkalmi vétel folytán

üveg-áruimat

sörös, boros, mosdó, étkező, tea és kávéskészleteimet, tükröket, porcellán és majolika edényeimet, alkalmi és nászajándékul szolgáló cikkeimet a beszerzési értéknél **20 százalékkal olcsóbban** árusitom ki.

Nagy sulyt helyezek az **üvegezési és képkeretezési** munkákra s minthogy remek és modern kereteket szereztem be alkalmi vásárlásommal, ezen munkákat is **versenyárban** tudom előállitani.

A vendéglős urak szives figyelmébe ajánlom nagy készletben álló sörös és boros poharaimat, kávéházi fehér és szines csészéimet, dupla erős tányéraimat stb.

Saját érdekét szolgálja mindenki, aki nagy raktáramat megtekinti s olcsó áraim felől magának meggyőződést szerez.

Tisztelettel

Friedman Salamon.

(A Központi kávéház mellett.)

Frissen pergetett AKÁC-MÉZ

minden időben, kevesebb és nagyobb mennyiségben **kilónként 1 K 60 fillérért** kapható

Weber Gyula

ev. tanitónál Vönöczkön.

Birtok-vétel.

300—500 holdas birtok készpénzfizetés mellett kerestetik sürgősen megvételre Vasvármegyében. Eladni szándékozók kéretnek, hogy a birtok nagyságát, minőségét, árát és fekvési helyét lapunk szerkesztőségével közöljék.

ÉRTESITÉS.

A nagyérdemü közönség szives tudomására hozom, hogy Czelldömölkön, a Gyarmaty-téren az apátsági épületben 20 év óta fennálló

lisztkereskedésemet

előrehaladt korom miatt vőmnek, **Varga Balázsnak** adtam át, ki azt saját számlájára fogja ezután vezetni.

Egyuttal köszönetet mondok a n. é. közönségnek, azért a szives, jóindulatu támogatásért, melyben engem részesitett s kérem, hogy ebben utódomat is részesitse.

Czelldömölk, 1913. junius hó.

Kiváló tisztelettel

özv. Takács Györgyné.

Hivatkozva a tuloldali közleményre tisztelettel értesitem Czelldömölk és vidéke nagyérdemü közönségét, hogy a Gyarmaty-téren 20 év óta fennálló **Takács Györgyné**-féle

lisztkereskedést

mint vő átvettem és azt a legkiválóbb minőségü árukkal, saját számlámra és cégem alatt tovább vezetem.

Azon törekvés által vezéreltetve, hogy szives megbizásaiknak pontos teljesitésével a nagyérdemü közönség b. bizalmát kiérdemeljem, kérem, hogy a régi cégbe helyezett bizalmat reám is átruházni kegyeskedjenek.

Szives pártfogást kérve, vagyok

Czelldömölk, 1913. junius hó.

Kiváló tisztelettel

Varga Balázs.

Gépjavitó és kovácsműhely.

Tisztelettel hozzuk a n. é. közönség b. tudomására, hogy **Czelldömölkön a Gyár-utcában** (Kórházkert mellett) saját telkünkön épült uj műhelyünkben

mezőgazdasági gépjavitó és kovács-műhelyt

rendeztünk be.

Elvállaljuk gőzgépek, benzinmotorok, cséplőgépek, vetőgépek, járgányok, szivattyuk, stb szakszerü javitását.

Mindennemü kovácsmunkákat, lóvasalást a legpontosabban teljesitünk. Szives pártfogást kérve,

kiváló tisztelettel

Varga Testvérek, gépészek.

Hölgyek figyelmébe.

Aki fess és kényelmes füzőt óhajt, rendelje meg

Győrött, Böbék Dánielné

Megyeház-utca 9. szám alatt levő mellfüzőkülönlegességi műtermében. A legujabb francia reform vagy igen kényelmes halcsont nélküli házi füzőt mérték után igen jutányos árban. Javitás és tisztitás szintén elfogadtatik.

Ugyanott utazónő felvétetik.

ZAKOTS ISTVÁN

kelmefestészeti és vegyészeti ruhatisztitó intézete

PÁPÁN, Szentbenedek-tér 16.

(Saját házamban.)

Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Steckenpferd liliomtejszappan

[illegible] hatásu szepl[illegible] eltávolitására [illegible] nélkülözhetetlen szer [illegible] és kőrápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyithatunk. Gyógytárakban, Drogeriákban, Illatszer és fodrászüzletekben 80 fillérért kapható. Szintugy páratlan hatásu női kézápolásra a Bergmann »Manera« liliomkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

Szalóky Zsigmond

kőfaragó

Czelldömölk.

Sirkőraktár: Szentháromság-tér.

: Kőfaragó-telep : Kis-utca. :

Homokkő-, márvány-, gránit- és syenit sirkőraktár.

Kataszteri földméréshez szükséges köveket raktáron tartok.

Épületmunkát és mindennemü javitásokat elfogadok és azokat jutányos áron készitem.

KLAPPER FÜLÖP butoráruháza

Czelldömölkön (Gayer ház)

a legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Ugy készpénzért, mint részletfizetésre rendkivül mérsékelt áron kaphatók itt különféle

BUTOROK gyermekkocsik, vasutas kézitáskák, szőnyegek, függönyök, ágygarniturák, böröndök, utazókosarak, erszények, kefeáruk, fésük, hajdiszek, pipere és fodrászati cikkek, gyógyszappanok kicsinyben és nagyban.

Teljes szoba- és konyhaberendezések.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Czelldömölk.